

**Київський університет імені Бориса Грінченка**

**Факультет журналістики**

**Кафедра міжнародної журналістики**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Проректор з науково-методичної  
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2022 р.



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Пресова журналістика**

для студентів

спеціальності	061 Журналістика
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	061.00.05 Міжнародна журналістика



Київ – 2022

**Розробник:**

Бикова Ольга Миколаївна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,  
доцент кафедри міжнародної журналістики

**Викладач:**

Бикова Ольга Миколаївна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,  
доцент кафедри міжнародної журналістики

**Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри  
міжнародної журналістики Факультету журналістики**

Протокол від «5» вересня 2022 року № 1

Завідувач кафедри

міжнародної журналістики \_\_\_\_\_ Терещук В. І.

**Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 061.00.05  
Міжнародна журналістика**

\_\_\_\_\_ . \_\_\_\_\_ . 2022 р.

Гарант освітньої програми \_\_\_\_\_ Бикова О. М.

**Робочу програму перевірено**

\_\_\_\_\_ . \_\_\_\_\_ . 2022 р.

Заступник декана \_\_\_\_\_ Сошинська В. Є.

**Пролонговано:**

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_). «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_). «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_). «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_). «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_\_

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
<b>Пресо́ва журналістика</b>	
	<b>Денна</b>
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська
Курс	2
Семестр	3-4
Кількість змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі	120
<i>аудиторні</i>	56
<i>модульний контроль</i>	8
<i>семестровий контроль</i>	30
<i>самостійна робота</i>	26
форма семестрового контролю	Екзамен

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс розкриває особливості діяльності працівників ЗМІ, спрямованої на випуск газетно-журнального видання, від задуму до просування видання до читача. Під час вивчення курсу, студенти переконуються, що творчий фах потребує наполегливої праці, постійного пошуку та самовдосконалення.

**Метою** навчального курсу «Пресова журналістика» є набуття знань та навичок, необхідних для роботи у сучасному друкованому ЗМІ, формування комплексного погляду на фах журналіста газетно-журнального видання, бачення своєї роботи у системі завдань, інформаційної політики та цінностей усього видання.

Завдання курсу:

- забезпечити теоретичними знаннями, необхідними для ефективної практичної діяльності;
- сформувати навички роботи в сучасних друкованих виданнях;
- сформувати журналістський стиль написання матеріалів;
- перевірити (і допустити до друку) студентські роботи;
- надати майбутнім журналістам вичерпні теоретичні знання з газетно-журнального менеджменту, прищепити їм практичні управлінські навички.

### 3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчивши дисципліну «Пресова журналістика» студент знатиме:

- специфіку системи друкованих ЗМІ окремих країн;
- особливості розвитку сучасних періодичних видань;
- еволюцію основних видів газетних і журнальних видань;
- основні тенденції розвитку зарубіжних друкованих ЗМІ в останні два десятиліття;
- методи і прийоми журналіста пресового видання;
- визначення інформаційних, аналітичних, художньо-публіцистичних жанрів;
- завдання журналіста-інформатора, журналіста-аналітика, журналіста-нарисовця, журналіста-фейлетоніста, журналіста-памфлетиста;
- особливості композиції кожного жанру, її елементи;
- кращі зразки вітчизняної та зарубіжної журналістики.

Студент умітиме:

- застосовувати теоретичні знання на практиці;
- застосовувати надбані професійні навички в написанні матеріалів;
- працювати з різними джерелами інформації;
- фіксувати і зберігати факти;
- аналізувати та робити відбір фактів;
- створювати журналістський твір для газетно-журнального видання.

Вивчення курсу формує у студентів освітньої програми 061.00.05. Міжнародна журналістика такі компетентності: **фахові (ФК4** – Здатність організувати й контролювати командну професійну діяльність, **ФК15** – Здатність до ґрунтовного медіааналізу та продукування контенту в умовах інформаційних війн, **ФК16** – Здатність до професійного комунікування з урахуванням норм міжнародного дипломатичного етикету, культурних норм та стереотипів країни, у якій здійснюється професійна діяльність, **ФК18** – Здатність використовувати інформаційно-комп'ютерні технології оброблення інформації з метою пошуку, збору та оброблення інформації про країни і регіони світу, послуговуючись сучасними методами і засобами аналізу інформації у практичній професійній діяльності.

Впродовж вивчення дисципліни мають бути досягнуті такі **програмні результати навчання** відповідно до опису освітньої програми «Міжнародна журналістика»: **ПРН4** – виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел, **ПРН10** – оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних та культурних цінностей і досягнень, **ПРН14** – генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації, **ПРН18** – використовувати необхідні знання і технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва, **ПРН20** – уміти збирати, обробляти й впорядковувати великий обсяг інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики держав певного регіону.

#### 4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторні				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
<b>Змістовий модуль 1. Сучасна періодика: типологічні характеристики</b>						
Тема 1. Газетно-журнальні ЗМІ: трансформаційні процеси сучасного ринку	4	2			2	
Тема 2. Національні особливості преси країн Західної Європи	2			2		
Тема 3. Національні особливості преси країн Північної Європи	2			2		
Тема 4. Північноамериканська преса як взірць острівного типу журналістики	2			2		
Тема 5. Преса країн Центральної та Східної Європи	2			2		
Тема 6. Періодика в країнах Північної Африки, Близького Сходу та Азіатсько-Тихоокеанському регіоні	6					6
Тема 7. Норми, що регулюють діяльність друкованих ЗМІ	2	2				
<b>Модульний контроль</b>	2					
<b>Разом</b>	<b>22</b>	<b>4</b>		<b>8</b>	<b>2</b>	<b>6</b>
<b>Змістовий модуль 2. Організація процесу випуску номера газетно-журнального видання</b>						
Тема 8. Редакційно-видавничий процес	2	2				
Тема 9. Організаційна концепція друкованого періодичного видання	2				2	
Тема 10. Рубрикація друкованого газетно-журнального видання	2				2	
Тема 11. Архітектоніка видання	2				2	
Тема 12. Заголовки і лід	2				2	

Тема 13. Графічна концепція газетно-журнального видання	2				2	
Тема 14. Планування номера і пошук тем	2	2				
Тема 15. Сучасні засоби отримання інформації	2				2	
Тема 16. Пресова журналістика в умовах конвергенції медіа	6					6
<b>Модульний контроль</b>	2					
<b>Разом</b>	<b>24</b>	<b>4</b>			<b>12</b>	<b>6</b>
<b>Змістовий модуль 3. Жанри газетно-журнальної журналістики. Промоційні аспекти газетно-журнального видання</b>						
Тема 17. Жанрова структура номеру: інформаційні жанри	2				2	
Тема 18. Жанрова структура номера: аналітичні жанри	2				2	
Тема 19. Жанрова структура номера: художньо-публіцистичні та сатиричні жанри	2				2	
Тема 20. Фотожанри на сторінках сучасних видань	2				2	
Тема 21. Нефотографічна ілюстрація в пресі	2				2	
Тема 22. Реклама на сторінках ЗМІ	2			2		
Тема 23. Медіа-менеджмент	6					6
Тема 24. Маркетинг і промоція друкованих періодичних видань	2	2				
<b>Модульний контроль</b>	2					
<b>Разом</b>	<b>22</b>	<b>2</b>		<b>2</b>	<b>10</b>	<b>6</b>
<b>Змістовий модуль 4. Організація роботи різних типів редакцій</b>						
Тема 25. Літературно-художні видання	2				2	
Тема 26. Видання для дозвілля	4	2		2		
Тема 27. Дитячі та молодіжні видання	6	2		2	2	
Тема 28. Науково-популярні видання	8					8
<b>Модульний контроль</b>	2					
<b>Разом</b>	<b>22</b>	<b>4</b>		<b>4</b>	<b>4</b>	<b>8</b>
<b>Підготовка до семестрового контролю</b>	<b>30</b>					
<b>Усього</b>	<b>120</b>	<b>14</b>		<b>14</b>	<b>28</b>	<b>26</b>

## **5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **Змістовий модуль 1**

#### **Сучасна періодика: типологічні характеристики**

##### ***Лекція 1. Газетно-журнальні ЗМІ: трансформаційні процеси сучасного ринку (2 год.)***

Трансформаційні процеси на сучасному ринку преси. Специфіка читацької аудиторії преси. Стан і перспективи регіональної преси в Україні. Основні складові концепції газетного видання. Типологічна характеристика газетної періодики. Регіональна преса в контексті соціального замовлення аудиторії. Типологія сучасних журналів. Особливості концепції журнальних видань. Характеристика читацької аудиторії журналів. Нішева специфіка журнальних видань.

*Література основна: 1-4, 15-17.*

*Література додаткова: 27, 33, 41.*

##### ***Лабораторне заняття 1. Виклики XXI століття у сфері друкованих пресових видань (2 год.)***

*Література основна: 1-4, 15-17.*

*Література додаткова: 27, 33, 41.*

##### ***Практичне заняття 1. Національні особливості преси країн Західної Європи (2 год.)***

*Література основна: 1-4, 15, 17.*

*Література додаткова: 19-22, 24, 29, 31, 34, 35, 46.*

##### ***Практичне заняття 2. Національні особливості преси країн Північної Європи (2 год.)***

*Література основна: 1-4, 15, 17.*

*Література додаткова: 24.*

##### ***Практичне заняття 3. Північноамериканська преса як взірець острівного типу журналістики (2 год.)***

*Література основна: 1-4, 14, 15, 17.*

*Література додаткова: 32.*

##### ***Практичне заняття 4. Преса країн Центральної та Східної Європи (2 год.)***

*Література основна: 1-4, 15, 17.*

*Література додаткова: 27, 41, 43, 47.*



### ***Лекція 2. Норми, що регулюють діяльність друкованих ЗМІ (2 год.)***

Юридичні та етичні норми. Норми Конституції України. Закон «Про інформацію». Закон «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні». Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів». Права та обов'язки журналістів. Міжнародно-правові документи, ратифіковані в Україні.

Автор та його права. Свобода слова. Доступ до інформації і правила її збору. Акредитація. Інформаційний запит. Інформація заборонена до публікації. Спростування. Інформація про особу. Невтручання в приватне життя особи. Кримінальна відповідальність за наклеп і образу. Рекламна інформація.

*Література основна: 2, 4, 6, 7, 16, 17.*

*Література додаткова: 24.*

## **Змістовий модуль 2**

### **Організація процесу випуску номера газетно-журнального видання**

#### ***Лекція 3. Редакційно-видавничий процес (2 год.)***

Редакційний апарат періодичного видання. Редакційне планування та його змістовно-організаційний характер. Планування структури номеру видання. Роль рубрикації в друкованих пресових виданнях. Характеристика заголовкового комплексу в періодиці. Принципи дизайну газет. Перша шпальта як головна складова іміджу газетного видання. Обкладинка як головна складова іміджу журнального видання. Правила використання фотоілюстрації у пресі. Інфографіка на сторінках сучасної періодики.

*Література основна: 1, 4, 5, 7-10, 11, 13, 15-17.*

*Література додаткова: 24, 25.*

#### ***Лабораторне заняття 2. Організаційна концепція друкованого періодичного видання (2 год.)***

*Література основна: 1, 4, 5, 7-10, 11, 13, 15-17.*

*Література додаткова: 24, 25.*

#### ***Лабораторне заняття 3. Рубрикація друкованого газетно-журнального видання (2 год.)***

*Література основна: 1, 4, 5, 7-10, 11, 13, 15-17.*

*Література додаткова: 24, 25.*

#### ***Лабораторне заняття 4. Архітектоніка видання (2 год.)***

*Література основна: 1, 4, 5, 7-10, 11, 13, 15-17.*

*Література додаткова: 24, 25.*

#### ***Лабораторне заняття 5. Заголовок і лід (2 год.)***

*Література основна: 1, 4, 5, 7-10, 11, 13, 15-17.*

*Література додаткова: 24, 25.*

**Лабораторне заняття 6. Графічна концепція газетно-журнального видання (2 год.)**

*Література основна: 1, 4, 5, 7-10, 11, 13, 15-17.*

*Література додаткова: 24, 25.*

**Лекція 4. Планування номера і пошук тем (2 год.)**

Довгострокове і короткострокове планування. Рубрики: постійні і варіативні. Поняття новини. Абсолютна і реципієнтська новизна. Проблема об'єктивності. Психологічні чинники сприйняття інформації. Цінність новини. Новинні фактори. «Жорсткі» та «м'які» новини. Календар нагадування й архів. Повторювані й циклічні теми. Особливий підхід до звичайних тем. Пошук ідей в мережі: новинні групи, блоги, пошукові машини, тематичні сайти, інші ЗМІ.

*Література основна: 1, 4, 5, 7-10, 11, 13, 15-17.*

*Література додаткова: 24, 25.*

**Лабораторне заняття 7. Сучасні методи діяльності журналіста (2 год.)**

*Література основна: 1, 4, 5, 7-10, 11, 13, 15-17.*

*Література додаткова: 24, 25.*

**Змістовий модуль 3**

**Жанри газетно-журнальної журналістики. Промоційні аспекти газетно-журнального видання**

**Лабораторне заняття 8. Жанрова структура номеру: інформаційні жанри (2 год.)**

*Література основна: 1-4, 6, 7, 14, 17.*

*Література додаткова: 23-24, 26, 40, 47.*

**Лабораторне заняття 9. Жанрова структура номера: аналітичні жанри (2 год.)**

*Література основна: 1-4, 6, 7, 14, 17.*

*Література додаткова: 23, 47.*

**Лабораторне заняття 10. Жанрова структура номера: художньо-публіцистичні та сатиричні жанри (2 год.)**

*Література основна: 1-4, 6, 7, 14, 17.*

*Література додаткова: 23, 30, 47.*

**Лабораторне заняття 11. Фотожанри на сторінках сучасних видань (2 год.)**

*Література основна: 1-4, 6, 7, 14, 17.*

*Література додаткова: 23-24.*

**Лабораторне заняття 12. Нефотografічна ілюстрація в пресі (2 год.)**

*Література основна: 1-4, 6, 7, 14, 17.*

*Література додаткова: 23-24.*

**Практичне заняття 5. Реклама на сторінках ЗМІ (2 год.)**

*Література основна: 1-4, 6, 7, 14, 17.*

*Література додаткова: 23-24.*

**Лекція 5. Редакційний маркетинг, специфіка, бізнес-планування (2 год.)**

Мета та завдання редакційного маркетингу. Дослідження ринку. Сегментування ринку. Позиціонування видання на ринку. Реагування на читацький попит. Планування стратегії ризику. Критерії результативності журналістської діяльності та активна позиція редакції. Тематика матеріалів. Організація маркетингової служби в редакції. Бізнес-планування редакції газети – шлях до ефективності виробництва.

*Література основна: 1-4, 6-7, 10, 12-13, 15-17.*

*Література додаткова: 25.*

#### **Змістовий модуль 4 Організація роботи різних типів редакцій**

**Лабораторне заняття 13. Літературно-художні видання (2 год.)**

*Література основна: 1-4, 10-13, 15-17.*

*Література додаткова: 18-19, 28, 33.*

**Лекція 6. Видання для дозвілля (2 год.)**

Особливості газетно-журнальних видань для дозвілля. Типологія періодики для дозвілля. Елітарна преса для жінок: тематика, проблематика, особливості змісту. Масові видання для жінок. Особливості розвитку преси громадських жіночих організацій.

Специфіка журнальної періодики для чоловіків: тематика та перспективи подальшого розвитку. Функціональна структура журналів для чоловіків.

Особливості сімейних видань.

*Література основна: 1-4, 10-13, 15-17.*

*Література додаткова: 18-19, 28, 33.*

**Практичне заняття 6. Видання для дозвілля (2 год.)**

*Література основна: 1-4, 10-13, 15-17.*

*Література додаткова: 18-19, 28, 33.*

**Лекція 7. Дитячі та молодіжні видання (2 год.)**

Специфіка дитячих періодичних видань. Концепція дитячої періодики. Психологічні засади розробки концепції дитячого періодичного видання.

Змістове наповнення дитячої періодики. Художнє оформлення дитячих газет та журналів.

Особливості молодіжних видань. Міжнародні молодіжні видання. Загальноукраїнські молодіжні видання.

*Література основна: 1-4, 10-13, 15-17.*

*Література додаткова: 18-19, 28, 33.*

***Лабораторне заняття 14. Дитячі видання (2 год.)***

*Література основна: 1-4, 10-13, 15-17.*

*Література додаткова: 18-19, 28, 33.*

***Практичне заняття 7. Молодіжні видання (2 год.)***

*Література основна: 1-4, 10-13, 15-17.*

*Література додаткова: 18-19, 28, 33.*

## 6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

### 6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	М 1		М 2		М 3		М 4	
		кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	1	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	4	4			1	1	2	2
Робота на практичному занятті	10	4	40			1	10	2	20
Відвідування лабораторних занять	1	1	1	6	6	5	5	2	2
Робота на лабораторному занятті	10	1	10	6	60	5	50	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
<b>Разом:</b>			<b>87</b>		<b>98</b>		<b>97</b>		<b>76</b>
Максимальна кількість балів	<b>358</b>								
Розрахунок коефіцієнта	$358/60=5,97$								

## **6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання**

### **Змістовий модуль 1**

#### **Сучасна періодика: типологічні характеристики**

**Тема: *Періодика в країнах Північної Африки, Близького Сходу та Азіатсько-Тихоокеанському регіоні***

Виконати тестові завдання. 10 тестових завдань. Тестові завдання: за кожну правильну відповідь – 0,5 б.

### **Змістовий модуль 2**

#### **Організація процесу випуску номера газетно-журнального видання**

**Тема: *Пресова журналістика в умовах конвергенції медіа***

Виконати тестові завдання. 10 тестових завдань. Тестові завдання: за кожну правильну відповідь – 0,5 б.

### **Змістовий модуль 3**

#### **Жанри газетно-журнальної журналістики. Промоційні аспекти газетно-журнального видання**

**Тема: *Медіа-менеджмент***

Виконати тестові завдання. 10 тестових завдань. Тестові завдання: за кожну правильну відповідь – 0,5 б.

### **Змістовий модуль 4**

#### **Організація роботи різних типів редакцій**

**Тема: *Науково-популярні видання***

Виконати тестові завдання. 10 тестових завдань. Тестові завдання: за кожну правильну відповідь – 0,5 б.

#### **Критерії оцінювання самостійної роботи**

Самостійна робота проводиться у тестовій формі: 10 питань – 5 балів (1 питання – 0,5 бала).

## **6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання**

### ***Модульна контрольна робота №1***

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування (2 год.) 25 питань – 25 балів (1 питання – 1 бал).

### ***Модульна контрольна робота №2***

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування (2 год.) 25 питань – 25 балів (1 питання – 1 бал).

### ***Модульна контрольна робота № 3***

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді презентації кращих зарубіжних редакцій газетних і журнальних видань із точки зору успішного редакційного менеджменту (2 год.).

### ***Модульна контрольна робота № 4***

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді презентації перед широкою аудиторією випусків газетного видання студентської редакційної команди.

Оцінка проектам газетних видань усіх редакційних груп за такими позиціями:

*Успішність загальної концепції видання* (характеристика читацької аудиторії і соціальна адресність публікацій; тематична характеристика змісту; обсяг; періодичність, наклад, спосіб розповсюдження; авторство, персоніфікація журналістської творчості).

*Неординарність дизайну видання* (стиль графічного оформлення; постійні елементи та їх характеристики – логотип, колонтитули, добірки, текстівки; кількість і ширина шпальт, проміжки між усіма елементами сторінки, межі між матеріалами, поля; декоративні елементи; шрифтове оформлення, композиція і структура заголовків; шрифтове оформлення текстових матеріалів і їх внутрішнє оформлення – засоби виділення, вирівнювання, врізи; оформлення і площа зображального матеріалу, текстівок; оформлення графічних елементів, рубрик, реклами).

*Продуманість мовностилістичного аспекту видання* (мова та стиль публікацій, характеристика заголовкових комплексів (рубрики, заголовки, підзаголовки, врізи, внутрішні заголовки тощо); тематика та жанрологія публікацій).

## ***6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання***

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Пресова журналістика» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип коопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю й принципи їх оцінювання.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- ***Методи усного контролю:*** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- ***Методи письмового контролю:*** модульне письмове тестування.

- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

**ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ  
з дисципліни «Пресо́ва журналістика»**

Курс	2 курс
Спеціальність	061 «Журналістика»
Освітня програма:	061.00.05. Міжнародна журналістика
Форма проведення	Екзамен проходить у вигляді письмового тестування в ЕНК. Кожне питання оцінюється в 1 бал. 40 тестових питань – 40 балів. У результаті – студенти мають можливість отримати максимальну кількість балів – 40 балів.
Тривалість проведення:	1 год. 20 хв.
Максимальна кількість балів:	<b>40 балів</b>
Критерії оцінювання	<p><b>40-38</b> – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками</p> <p><b>37-35</b> – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок</p> <p><b>34-30</b> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок</p> <p><b>29-25</b> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності</p> <p><b>24-20</b> – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)</p> <p><b>19-1</b> – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перекладання</p>
Перелік допоміжних матеріалів	Див. список рекомендованої літератури навчальної програми «Пресо́ва журналістика».
Орієнтовний перелік питань:	<p>Приблизний екзаменаційний тест</p> <p>1. До інформаційних жанрів журналістики традиційно належать:</p> <p>а) звіт, стаття, репортаж, інтерв'ю, есе;</p> <p>б) інтерв'ю, звіт, замітка, репортаж;</p> <p>в) інтерв'ю, репортаж, замітка, огляд;</p> <p>г) звіт, кореспонденція, інтерв'ю, репортаж, замітка.</p> <p>2. Ознаками жовтої преси є:</p> <p>а) сенсаційні репортажі, безсоромне висвітлення таємниць приватного й інтимного життя відомих осіб, значна кількість ілюстративного матеріалу, переважно еротичного характеру;</p> <p>б) аналітичність, надійність фактів і коментарів, врівноваженість оцінок, спокійний виклад матеріалу;</p> <p>в) сухий дистанційований виклад новин;</p> <p>г) пропаганда, агітація, моралізаторство.</p> <p>3. Кореспонденція – це жанр, у якому</p>



	<p>а) передбачається інтерпретація та оцінка художнього або наукового твору;</p> <p>б) на обмеженому конкретному життєвому матеріалі розглядається певна тема, ставиться проблема, але не пропонується її вирішення;</p> <p>в) висловлені враження автора від події, поєднані інформаційність і образність, ескіз з натури;</p> <p>г) стисло і оперативно повідомляється про подію.</p> <p>4. Лід – це</p> <p>а) система відтворених чи створених уявою художника подій, взаємин між персонажами, розкриття їхніх характерів у вчинках, поведінці;</p> <p>б) графічно або інтонаційно виділений перший провідний абзац журналістського матеріалу;</p> <p>в) зумовлена задумом, змістом побудова журналістського твору, поєднання частин, компонентів;</p> <p>г) оперативне і просте повідомлення про актуальну подію.</p>
--	---

### **6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю**

1. Проаналізувати трансформаційні процеси на сучасному ринку преси.
2. Пояснити у чому полягає специфіка читацької аудиторії преси.
3. Проаналізувати сучасну друковану журналістику Великобританії.
4. Назвати основні види сучасних друкованих видань.
5. Проаналізувати тенденції та перспективи розвитку якісних газет, таблоїдів, регіональних ЗМІ Великої Британії.
6. Проаналізувати газети «The Times», «Guardian», «Mirror», «Sun», журналу «The Economist».
7. Охарактеризувати сучасний стан і тенденції розвитку британської преси.
8. Проаналізувати сучасні друковані ЗМІ Німеччини.
9. Проаналізувати видання «Deutsche Allgemeine Zeitung», «Süddeutsche Zeitung», «Bild», «Der Spiegel».
10. Охарактеризувати сучасну пресову журналістику Франції.
11. Проаналізувати основні категорії періодичних видань, загальнонаціональні газети, специфіку регіональних видань, журналів.
12. Назвати основні монополістичні групи преси Франції.
13. Охарактеризувати загальні процеси розвитку друкованих ЗМІ країн Північної Європи.
14. Проаналізувати шведські газети «Expressen», «Stockholms tidningen», «Aftontidningen».
15. Назвати основні мультимедіаконцерни та видавничі дома Північної Європи.
16. Охарактеризувати роль концерну Шибстедів (Норвегія) та Бонньєрів (Швеція) у національному та європейському масмедійному просторі.
17. Проаналізувати загальний стан газетно-журнального ринку, процеси концентрації та інтеграції у цій сфері, обличчя та проблеми сучасної американської газети.

18. Охарактеризувати газетні видання «USA Today», «New York Times», «US News and World Report».
19. Проаналізувати типологічне розмаїття журнального ринку США.
20. Проаналізувати журнали новин «Newsweek», «Time», дайджест «The Reader's Digest», науково-популярне видання «National Geographic».
21. Охарактеризувати роль мегакорпорацій у медіапросторі Америки.
22. Проаналізувати видання «Газета повітова» (Польща), «Правда» (Словенія), «Політика» (Сербія), «Республіка» (Чорногорія).
23. Пояснити роль преси країн Північної Африки, Близького Сходу та Азіатсько-Тихоокеанському регіоні в освіті та ліквідації неграмотності.
24. Охарактеризувати роль преси у формуванні національних мов.
25. Проаналізувати особливості систем друкованих ЗМІ в КНР, Японії та КНДР.
26. Назвати роль правлячих партій у керівництві інформаційно-пропагандистською діяльністю друкованих медіа.
27. Проаналізувати тематичну та жанрову специфіку преси країн Північної Африки, Близького Сходу та Азіатсько-Тихоокеанському регіону.
28. Назвати основні складові концепції газетного видання.
29. Типологічно охарактеризувати газетну періодику.
30. Проаналізувати регіональну преса в контексті соціального замовлення аудиторії.
31. Назвати переваги і недоліки концепцій національних газетних видань.
32. Типологічно охарактеризувати сучасні журнали.
33. Назвати особливості концепції журнальних видань.
34. Охарактеризувати читацьку аудиторію журналів.
35. Охарактеризувати нішеву специфіку журнальних видань.
36. Назвати переваги і недоліки концепцій національних журнальних видань.
37. Назвати редакційний апарат періодичного видання.
38. Пояснити значення редакційного планування та охарактеризувати його змістовно-організаційний характер.
39. Охарактеризувати принципи редакційного менеджменту.
40. Пояснити значення планування структури номеру видання.
41. Пояснити роль рубрикації в газетно-журнальних виданнях.
42. Охарактеризувати заголовковий комплекс у газетно-журнальних.
43. Проаналізувати роль рубрикації в журнальних виданнях.
44. Охарактеризувати заголовковий комплекс у журналах.
45. Проаналізувати принципи дизайну газет.
46. Розкрити значення першої шпальти газети як головної складової іміджу видання.
47. Проаналізувати правила використання фотоілюстрації у пресі.
48. Охарактеризувати значення інфографіки на сторінках сучасної періодики.
49. Проаналізувати принципи дизайну журналів.
50. Охарактеризувати обкладинку журналу як головну складову іміджу видання.
51. Проаналізувати жанрові системи газетної періодики.
52. Охарактеризувати принципи створення успішного журналістського тексту.

53. Проаналізувати жанрові системи журнальної періодики.
54. Охарактеризувати інформаційні жанри пресових видань.
55. Охарактеризувати аналітичні жанри пресових видань.
56. Охарактеризувати публіцистичні жанри пресових видань.
57. Проаналізувати цілісність номера газетного видання.
58. Проаналізувати цілісність номера журнального видання.
59. Розкрити поняття і зміст редагування.
60. Охарактеризувати маркетинг і промоцію друкованих періодичних видань.

### **6.6. Шкала відповідності оцінок**

<b>Оцінка</b>	<b>Кількість балів</b>
Відмінно	90...100
Дуже добре	82...89
Добре	75...81
Задовільно	69...74
Достатньо	60...68
Незадовільно	0...59

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, складання модульних контрольних робіт та інших видів контролю.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на лабораторних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

## 7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

**Разом: 120 год., з них лекційних – 14 год., практичні заняття – 14 год., лабораторні заняття – 28 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 26 год., семестровий контроль – 30 год.**

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Сучасна періодика: типологічні характеристики			Організація процесу випуску номера газетно-журнального видання		
Кількість балів за модуль	87 балів			98 балів		
Теми лекцій	Газетно-журнальні ЗМІ: трансформаційні процеси сучасного ринку (1 б.)		Норми, що регулюють діяльність друкованих ЗМІ (1 б.)	Редакційно-видавничий процес (1 б.)	Планування номера і пошук тем (1 б.)	
Теми практичних занять	Національні особливості преси країн Західної Європи (10+1 б.) Преса країн Центральної та Східної Європи (10+1 б.)	Національні особливості преси країн Північної Європи (10+1 б.)	Північноамериканська преса як взірць острівного типу журналістики (10+1 б.)	Рубрикація друкованого газетно-журнального видання (10+1 б.) Організаційна концепція друкованого періодичного видання (10+1 б.)	Архітектоніка видання (10+1 б.) Графічна концепція газетно-журнального видання (10+1 б.)	Заголовок і лід (10+1 б.) Сучасні методи діяльності журналіста (10+1 б.) Сучасні методи діяльності журналіста (10+1 б.)
Теми лабораторних Занять	Виклики XXI століття у сфері друкованих пресових видань 10 + 1 б.					
Самостійна робота	Періодика в країнах Північної Африки, Близького Сходу та Азіатсько-Тихоокеанському регіоні (5 балів)			Преса і соціальні мережі: аспекти взаємодії (5 балів)		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Модулі	Змістовий модуль III			Змістовий модуль IV		
Назва модуля	Жанри газетно-журнальної журналістики. Промоційні аспекти газетно-журнального видання			Організація роботи різних типів редакцій		
Кількість балів за модуль	97 балів			76 балів		
Теми лекцій	Маркетинг і промоція друкованих періодичних видань 1 б.			Видання для дозвілля 1 б.	Дитячі та молодіжні видання 1 б.	
Теми практичних занять	Реклама на сторінках ЗМІ 10+1 б			Молодіжні видання (10+1 б.)	Видання для дозвілля (10+1 б.)	
Теми лабораторних занять	Жанрова структура номера: інформаційні жанри (10+1 б.) Жанрова структура номера: аналітичні жанри (10+1 б.)	Жанрова структура номера: художньо-публіцистичні та сатиричні жанри (10+1 б.) Фотожанри на сторінках сучасних видань (10+1 б.)	Нефотографічна ілюстрація в пресі (10+1 б.)	Літературно-художні видання (10+1 б.)	Дитячі видання (10+1 б.)	
Самостійна робота	Медіа-менеджмент (5 балів)			Науково-популярні видання (5 балів)		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)			Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Екзамен					

## 8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

### Базові:

1. Аньєс І. Підручник із журналістики: пишемо для газет. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 544 с.
2. Больц Н. Абетка медіа / За загал. ред. В. Ф. Іванов; Переклад з нім. В. Климченка. К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2015. 177 с.
3. Вайшенберг З., Кляйнштойбер Г., Пьорксен Б. Журналістика та медіа. К.: Академія Української Преси; Центр Вільної Преси, 2011. 529 с.
4. Вольф Ф. Журналістика газет і журналів / Пер. з нім. В. Климченко. К.: Центр вільної преси, 2017. 377 с.
5. Гавенко С. Технологія газетно-журнального виробництва: навч. посібник / С. Гавенко, З. Сельменська, Л. Кулік, І. Назар. Львів: УАД, 2009. – 300 с.
6. Голуб О. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. К.: ТОВ “Софія-А”, 2016. 184 с.
7. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і допов. / Т. Приступенко, Р. Радчик, М. Василенко та ін.; за ред. В. Різуна. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. 352 с.
8. Іванов В. Техніка оформлення газети: курс лекцій. К.: Знання. 2000. 222 с.
9. Йоганнес Л. Інвестигативний пошук / За загал. ред. В. Ф. Іванова, Пер. з нім. А. Баканов, В. Климченко. К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2017. 266 с.
10. Мішель А., Картер, Гілліан Кей. Як керувати редакцією газети. К.: IREX-Медіа Україна, 1999. 68 с.
11. Подоляка Н. Газетно-журнальне виробництво: конспект лекцій. Суми: Сумський державний університет, 2015. 120 с.
12. Присяжний М., Лзинський М. Організація роботи редакції газети і праці журналіста: навч. посібник. Львів: Львівський національний університет ім. І. Франка. 2007. 140 с.
13. Редакційно-видавнича справа: досвід, проблеми, майбутнє / за ред. В. Різуна. Київ: Редакційно-видавничий центр «Київський університет», 1997. 230 с.
14. Рудницька Г. Італійська преса: сучасні тенденції в контексті висвітлення міжнародних подій // Вісник Львівського університету. Серія журн. 2013. Вип. 38. С. 419–424.
15. Рус-Моль Ш. Журналістика: посібник / Пер. з нім. В. Климченко; наук. ред. В. Іванов. К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. 343 с.
16. Фенько Н. Газетно-журнальні видання: Навчальний посібник для студентів факультету філології та журналістики (галузь знань 06 Журналістика, спеціальність 061 Журналістика). Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. 136 с.

17. Шнайдер В., Рауе П.-Й. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / Перекл. з нім. В. Климченко; за загал. ред. В. Іванова. Київ: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2014. 358 с.

#### Додаткові:

18. Бездрабко В. Наукові журнали : минуле, сучасне, майбутнє // Зб. пр. НДЦП НАНУ. Л., 2003. Вип. 11. С. 452–458.
19. Білоус О. Типологія газетної періодики сучасної Німеччини. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2005>
20. Блавацький С. Конвергенція якісної та масової преси Великобританії: єднання протилежностей // Діалог : медіа-студії. Одеса : Астропринт, 2009. № 8. С. 32–43.
21. Блавацький С. Таблорізація якісної преси у Великобританії // Вісник Львівського університету. Сер. Журналістика. 2007. Вип. 30. С. 91–103.
22. Бондаренко Ю. Альтернативна преса Німеччини: витоки та фактори // Образ: науковий журнал / за ред. Н. Сидоренко, О. Ткаченко; Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, Сумський державний університет. Київ; Суми, 2015. Вип. 16 (1). С. 72–77.
23. Василенко М. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі: монографія. К.: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка 2006. 236 с.
24. Вайшенберг З. Новинна журналістика : навч. посіб.. К.: АУП, 2004. 262 с.
25. Васьківський Ю. Тиражна політика газети. Львів: ЛДУ, 1996. 149 с.
26. Галлер М. Репортаж: навч. посібник / за загал. ред. В. Ф. Іванова. К.: Академія Української преси, Центр Вільної Преси, 2011. 348 с.
27. Давидова Л. Проблеми регіональної газетної періодики в сучасному інформаційному просторі України та Польщі // Intermagum: історія, політика, культура. 2014. № 1. С. 357–363
28. Зелінська Н. Сучасна наукова періодика очима зарубіжних дослідників: коли традиція визначає перспективи // Зб. пр. НДЦП НАНУ. Л., 2003. Вип. 11. С. 443–451.
29. Костюк О. Журналістика Франції // Медіакритика: щоквартальний дайджест електронного журналу. 2005. Ч. 11. 30 с.
30. Кузнецова О. Засоби і форми сатири та гумору в українській пресі / О. Кузнецова. Львів: Вид-во ЛНУ, 2003. 250 с.
31. Мелешенко О., Черняков Б. Журналістика Франції. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1597>
32. Михайлів Н. До розмежування понять «якісна» та «елітарна» преса (на прикладі США) // Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2018. Випуск 44. С. 140-147.
33. Московцева В. Типологія друкованих засобів масової інформації. Запоріжжя: ЗДУ, 2002. 44 с.

- 34.Палієнко М., Срібняк І. Британська преса і журналістика: навчальний посібник. К.: ВПЦ НаУКМА, 2005. 26 с.
- 35.Срібняк І. Газета «Асахі Шімбун» в суспільно-політичному та культурному житті Японії. // Мовні і концептуальні картини світу. 2012. Вип.40. С. 334-339.
- 36.Срібняк І. Газетно-журнальна періодика КНР: шлях довжиною у понад півстоліття (короткий нарис з історії) // Українська орієнталістика: Міждисциплінарний збірник наук. праць викладачів та студентів Інституту філології та Історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка / За ред. В. Резаненка та І. Срібняка. 2018. (Вип. 9). С. 40–47.
- 37.Срібняк І. Газетно-журнальна періодика Японії (1861-2005 рр.): репертуар, система розповсюдження, особливості редакційно-видавничого менеджменту // Мовні і концептуальні картини світу. Збірник наук. праць присвячений пам'яті Омеляна Пріцака. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2010. Вип.28. С.295–301.
- 38.Срібняк І. Періодика країн Далекого Сходу: становлення, особливості розвитку, сучасний стан (XVIII – початок XXI ст.) // Українська орієнталістика: Збірник наукових праць викладачів та студентів Інституту східних мов Київського національного лінгвістичного університету і Національного університету «Києво-Могилянська Академія», 2008. № 2-3. С. 160–175.
- 39.Халер М. Інтерв'ю: навч. посібник / за загал. ред. В. Ф. Іванова. К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2008. 404 с.
- 40.Nayashi K. Japan's Newspaper Industry: Calm Before the Storm [Електронний ресурс] / Kaori Nayashi. – 2013. Режим доступу до ресурсу: <http://www.nippon.com/en/currents/d00097>.
- 41.Jarowiecki J. Studia nad prasą polską XIX i XX wieku / J. Jarowiecki. Kraków : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1997. 297 s.
- 42.Newspaper Circulation in Japan: Still High but Steadily Falling. URL: <http://www.nippon.com/en/features/h00084>.
- 43.Rausch A. Japan's Local Newspapers: Chihoshi and Revitalization Journalism / A. Rausch. Routledge, 2012. 157 с.
- 44.Temple M. The British press / M. Temple. London, 2008. 272 p.
- 45.Woitak M. Gatunki prasowe / M. Woitak. Lublin: Wydawnictwo uniwersytety Marii Curie-Skłodowskiej, 2004. 328 s.